

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petr Průchy v právní věci žalobce: **T. T.**, zast. JUDr. Vladimírem Jablonským, advokátem, se sídlem ul. 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 2006, č. j. 29 Ca 167/2006 – 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žádostí ze dne 13. 12. 1999 podanou prostřednictvím zástupce žádal žalobce Okresní úřad v Jihlavě o vydání potvrzení o tom, že paní M. (M.) T. (matka žalobce), byla ke dni účinnosti zákona č. 87/1991 Sb., tedy k 1. 4. 1991, až do své smrti, tj. do 28. 7. 1998, českou státní občankou, a že kontinuita jejího českého státního občanství byla v tomto mezidobí zachována. Ze žádosti mimo jiné plyne, že žalobce potřeboval potvrzení o českém státním občanství své matky k doložení uplatněného restitučního nároku.

Okresní úřad Jihlava, odbor vnitřních věcí, oddělení správní a vnitřních věcí rozhodnutím ze dne 14. 1. 2002, č. j. 817/99-VV-606/4, nevyhověl žádosti žalobce o vystavení potvrzení o státním občanství ČR zemřelé M. T., rozené S. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že šetřením provedeným u Státního okresního archivu v Jihlavě bylo zjištěno, že otec paní T., R. S., optoval v zákonné lhůtě pro Rakousko podle § 4 zákona č. 236/1920 Sb., přičemž dnem opce pozbyl státní občanství československé. Ve smyslu § 5 tohoto zákona se opce manžela vztahovala na provdanou ženu i na manželské děti do 18 let, což znamená, že paní T. pozbyla státní občanství československé. Z vyjádření Magistrátu města Vídně bylo zjištěno, že R. S., S. S. i M. T., rozená S., měli ke dni 13. 3. 1938 (před odchodem do Ameriky) rakouskou státní příslušnost. Ke dni, kdy paní T. nabyla naturalizací státní občanství USA, nebyla již státní občankou československou.

Proti tomuto rozhodnutí podal odvolání žalobce a o odvolání rozhodl Krajský úřad kraje Vysočina rozhodnutím ze dne 23. 5. 2002, č. j. SR-259/02-VD, tak, že napadené rozhodnutí podle § 59 odst. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) potvrdil a podané odvolání zamítl. V odůvodnění rozhodnutí dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně nepochybil. Konstatoval, že žalobce se v podaném odvolání zejména zabýval existencí a případnou právoplatností opce svého děda. K tomu uvedl, že z listin opatřených správním orgánem I. stupně vyplývá, že jak tehdejší československé státní orgány, tak rakouské státní orgány považovaly uvedenou opci za právoplatnou, shodně uvádějí pana R. S., jeho manželku a dceru za rakouské státní občany. Ani nemožnost opatřit listinu obsahující opční prohlášení děda jmenovaného, nevyvrací ostatními, ať již soukromými nebo úředními dokumenty, potvrzenou skutečnost, že k opci došlo. Žalovaný dospěl k závěru, že žádosti jmenovaného o potvrzení státního občanství České republiky jeho matky M. T. vyhovět nelze.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 31, jímž žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 5. 2006, č. j. 4 As 51/2005 – 57, výše označený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V závazném právním názoru vyslovil s poukazem na závěry uvedené v usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 – 42, že pokud krajský soud uznal žalobce za aktivně legitimovaného k podání žaloby podle § 65 odst. 2 s. ř. s., a „propustil“ žalobu do řízení, pak předmětem takového řízení musí být meritorní projednání věci, což znamená, že soud musí zjišťovat, zda správní rozhodnutí zkrátilo žalobce na jeho procesních právech uplatněných v žalobě takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 21. 7. 2006, č. j. 29 Ca 167/2006 – 21, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6650 Kč k rukám jeho zástupce. Ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu. Konstatoval, že žalobce byl k podání žaloby aktivně legitimován podle § 65 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud neshledal, že došlo k porušení ustanovení § 3 odst. 4, §§ 32 a 46 správního řádu z roku 1967. Podle jeho názoru správní orgán veškerými dostupnými prostředky zjistil skutečný stav věci. Uvedl dále, že pro zvolení rakouského státního občanství ze strany R. S. svědčí zápis v dokumentu nazvaném Hauptgrudnbuchblatt, kde je uvedeno, že jmenovaný nabyl rakouské státní příslušnosti na základě právoplatné opce, dále vyjádření Magistrátu města Vídně, podle něhož R. S., S. S. a M. S. měli ke dni 13. 3. 1938 rakouskou státní příslušnost (pro M. S. platí tato skutečnost pouze v případě, že k předmětnému datu byla svobodná), záznam v domovní knize předložený Okresním archivem v Jihlavě, v němž je též uvedena opce R. S.; v další listině z 2. 10. 1937 ve věci projednávání pozůstalosti po M. S. je uvedeno, že R. S. bydlí ve Vídni, je cizím příslušníkem. Krajský soud dále konstatoval, že žalobce naproti tomu argumentoval tím, že R. S. byl vojákem, na jeho pobyt v některé jiné opci v rámci tzv. kvartýrování se předpisy o domovském právu nevztahovaly (pozn. soudu: bez příslušné právní argumentace), poukazyval na domovskou příslušnost R. S. do Iglau (Jihlavy) a na ustanovení § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 236/1920 Sb. Krajský soud konstatoval, že žalobce nepředložil žádné důkazy ani konkrétnější právní argumenty, které by vyvracely závěr učiněný správními orgány obou stupňů. Žalobce v žalobě rozporoval vadné hodnocení shromážděných důkazů; tomuto tvrzení však soud nepřisvědčil. Soud dále uvedl, že ani ve vztahu k namítnému porušení ustanovení § 3 odst. 4, §§ 32 a 46 správního řádu nelze žalobní námitky vyhovět. Správní orgány pečlivě shromažďovaly veškeré dostupné materiály a po jejich vyhodnocení v rámci použité právní úpravy dospěly k závěru, který byl vysloven v jejich rozhodnutích; nelze proto přisvědčit, že bylo jednáno v rozporu se zásadou

vyšetřovací. Krajský soud proto z těchto důvodů žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen „stěžovatel“). Poukazoval na zásadní vady řízení, které spočívají ve skutečnosti, že po doručení rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 51/2005 – 67, ze dne 17. 5. 2006, jímž byl původní rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 31, zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, rozhodoval ve věci odlišný senát Krajského soudu v Brně, dále že stěžovatel nebyl vyzván k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud rozhodl ve věci bez jednání (§ 51 s. ř. s.), byla mu odepřena možnost vznést případnou námitku podjatosti (§ 8 odst. 5 s. ř. s.), jakož i jednat před soudem.

Uvedl, že je nezpochybnitelným faktem, že původní rozsudek krajského soudu ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 31, v této věci vydal senát č. 31 Ca, složený z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jaroslava Tesáka, Ph. D., a Mgr. Bc. Radovana Havelce, zatímco touto kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ca 167/2006 – 21, ze dne 21. 7. 2006, vydal senát ve složení z předsedkyně senátu JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph. D., a Mgr. Milana Procházky, tj. dle rozvrhu práce tohoto soudu senát č. 29 Ca. Shora uvedené nepřímo potvrzuje sdělení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 12. 2003 o přidělení věci k projednání a rozhodnutí senátu č. 31 Ca, či sdělení a doplnění senátu 31 Ca o soudce JUDr. Jaroslava Tesáka, Ph. D., ze dne 11. 11. 2004. Naopak na výše uvedeném nemohou ničeho změnit předchozí poučení nadepsaného soudu ze dne 21. 8. 2002, sdělení stěžovatele ze dne 27. 8. 2002, poučení a výzva nadepsaného soud ze dne 26. 3. 2003, sdělení stěžovatele ze dne 1. 4. 2003. Stěžovatel dovozoval, že jelikož ve věci rozhodoval senát č. 29 Ca namísto senátu 31 Ca, kdy navíc s touto skutečností nebyl stěžovatel seznámen, způsobil krajský soud svým postupem nejen zmatečnost předmětného řízení, jež je předvídána na § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ale též nepochybně porušil práva stěžovatele zakotvená v článku 38 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že řízení před krajským soudem je zatíženo další zásadní vadou, jež může mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a která spočívá ve skutečnosti, že stěžovatel nebyl tímto soudem po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 51/2005 – 67, ze dne 17. 5. 2006, jímž byl původní rozsudek tohoto soudu ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 31, zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, vyzván opětovně k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud vydal rozhodnutí o věci samé bez jednání. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu uveřejněný ve Sbírce NSS z roku 2005 číslo 9. Domníval se, že soud nižší instance je povinen účastníka opětovně vyzvat ke shora uvedenému vyjádření i v případě, kdy Nejvyšší správní soud zruší jeho rozsudek, a věc vrátí k dalšímu řízení, ač účastník v předchozí době souhlasil s projednáním věci bez nařízení ústního jednání. Je totiž nepochybné, že prvotní negativní rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je zcela zásadní skutečností, jež u účastníka logicky vede k přehodnocení způsobu, jímž se domáhá ochrany svých práv. Celá situace je navíc umocněna skutečností, že průlom do práva účastníka na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti je v našem právním řádu zcela výjimečný a je nutno jej v souladu s nálezem Ústavního soudu interpretovat restriktivně.

Podle názoru stěžovatele uvedené vady řízení měly za následek, že stěžovatel nemohl prokázat a doložit, že k údajné opci nemohlo nikdy právoplatně dojít, a tudíž, že R. S. se nikdy nestal rakouským státním občanem, a že české státní občanství si zachoval jak pro sebe, tak pro svoji nezletilou dceru. Dovozoval, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, je v rozporu se spisy a pro tuto důvodně vytyčkanou vadu měl Krajský soud v Brně

napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti. Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podává z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené c) zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, že věc rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka řízení v důsledku trestného činu soudce, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkami uplatněnými ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. musel zkoumat, zda ve věci nerozhodoval vyloučený soudce a zda byl soud správně obsazen. Nesprávné obsazení soudu by bylo důvodem zmatečnosti řízení pouze za situace, rozhodoval-li by ve věci samosoudce namísto senátu, nebo jiný senát, než který k tomu byl povolán rozvrhem práce.

Z obsahu spisu Krajského soudu v Brně vedeného pod sp. zn. 29 Ca 239/2002 plyne, že stěžovatel podal u krajského soudu žalobu dne 25. 7. 2002. V poučení ze dne 20. 8. 2002 byl poučen o tom, že podle platného rozvrhu práce pro rok 2002 má být věc projednána a rozhodnuta senátem 29 Ca složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslavy Skoumalové, Mgr. Radovana Havelce nebo JUDr. Jaroslava Tesáka. V případě nepřítomnosti některého ze soudců uvedeného senátu může být věc projednána a rozhodnuta za účasti některého ze soudců senátu 30 Ca složeného z předsedy JUDr. Jana Šanci a soudců JUDr. Jany Jedličkové a Mgr. Petra Kobylky. Uvedeným přípisem soudu byl stěžovatel dále vyzván k zaplacení soudního poplatku.

Podáním ze dne 27. 8. 2002, č. j. 29 Ca 239/2002 – 14, sdělil stěžovatel soudu, že zaplatil soudní poplatek a že souhlasí s tím, aby byla věc projednána bez nařízení ústního jednání. Žalovaný podáním ze dne 6. 11. 2002 souhlasil, aby o podané žalobě rozhodl soud bez jednání ve smyslu § 250f odst. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád).

Krajský soud v Brně přípisem ze dne 18. 3. 2003 informoval žalobce o účinnosti zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní od 1. 1. 2003. Dále informoval žalobce o tom, že podle rozvrhu práce má být daná věc projednána a rozhodnuta senátem 29 Ca složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Mgr. Radovana Havelce nebo Mgr. Milana Procházky. V případě nepřítomnosti některého ze soudců uvedeného senátu může být věc projednána a rozhodnuta za účasti některého ze soudců senátu 30 Ca složeného z předsedy JUDr. Jana Šanci a soudců JUDr. Jany Jedličkové a Mgr. Petra Kobylky. Stěžovatel byl dále poučen ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. o možnosti rozhodnutí o věci samé bez jednání.

Stěžovatel podáním ze dne 1. 4. 2003 soudu sdělil, že souhlasí s tím, aby rozhodl ve věci bez jednání.

Krajský soud v Brně přípisem ze dne 8. 12. 2003 sdělil stěžovateli, že změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně pro rok 2003 ze dne 25. 9. 2003, sp. zn. Spr. 2267/2003 s účinností od 1. 10. 2003 byla věc vedená pod sp. zn. 29 Ca 239/2002 přidělena k projednání a rozhodnutí do senátu 31 Ca. Daná věc má být projednána a rozhodnuta senátem 31 Ca složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudce Bc. Mgr. Radovana Havelce při neobsazení senátu třetím soudcem. V tomto případě, jakož i v případě nepřítomnosti některého ze soudců uvedeného senátu, může být věc dle uvedeného rozvrhu práce projednána a rozhodnuta za účasti některého ze soudců senátu 29 Ca složeného z předsedkyně JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové a Mgr. Milana Procházky, nebo senátu 30 Ca složeného z předsedy JUDr. Jana Šanci a soudců Mgr. Petra Kobylky a Mgr. Ing. Viery Horčicové. Uvedené poučení obdržel zástupce žalobce dne 10. 12. 2003.

Z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 29, plyne, že rozhodoval senát ve složení z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jaroslava Tesáka a Mgr. Radovana Havelce.

Po zrušení výše označeného rozsudku Krajského soudu v Brně a vrácení věci k dalšímu řízení, byla věc zapsána pod sp. zn. 29 Ca 167/2006. Rozsudek Nejvyššího správního soudu byl zástupci žalobce doručen dne 4. 7. 2006. Nyní napadený rozsudek Krajského soudu ze dne 21. 7. 2006, č. j. 29 Ca 167/2006 – 21, byl vydán v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové a Mgr. Milana Procházky.

Z výše uvedeného plyne, že stěžovatel byl poučen o složení senátu, který může ve věci rozhodovat celkem třikrát, přičemž o možnosti, že ve věci mohou rozhodovat i soudci JUDr. Jana Jedličková, JUDr. Kateřina Mrázová a Mgr. Milan Procházka byl upozorněn posledním poučením ze dne 1. 12. 2003, č. j. 29 Ca 239/2002 – 27, které obdržel dne 10. 12. 2003.

Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní řád správní (ale ani občanský soudní řád, který lze použít přiměřeně pro řízení ve správním soudnictví podle § 64 s. ř. s.) neukládá soudu, aby účastníky řízení poučil jmenovitě o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat; to s sebou nese určité riziko rozhodování podjatým soudcem v případech, kdy je rozhodováno bez jednání a kdy by námitka této podjatosti vzešla z důvodů známých jen účastníkům a nikoliv soudci, který při vlastním zjištění důvodu podjatosti musí postupovat podle § 8 odst. 3 s. ř. s. Toto riziko je vyváženo možností uplatnit námitku podjatosti do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník o podjatosti dozvěděl - § 8 odst. 5 s. ř. s. Nastane-li tato vědomost skutečně až doručením rozsudku, lze v kasační stížnosti namítat, že ve věci bylo rozhodováno podjatým soudcem, což je kasační důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Stěžovatel však v kasační stížnosti nenamítal, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, pouze poukazoval na to, že mu byla odepřena možnost vznést námitku podjatosti.

Z výše uvedeným tvrzením stěžovatele však nelze souhlasit. V poučení ze dne 8. 12. 2003 byl stěžovatel upozorněn na možnost, že věc může být projednána a rozhodnuta za účasti některého soudců senátu 29 Ca složeného z předsedkyně JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové a Mgr. Milana Procházky. Stěžovatel tedy mohl vznést námitku podjatosti již v řízení před krajským soudem, které předcházelo zrušení prvního rozsudku. Navíc, jak již bylo výše uvedeno, stěžovatel netvrdí žádné konkrétní námitky odpovídající ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., tj. poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům vyvolávající pochybnost o nepodjatosti nebo rozhodování o této věci na jiném stupni řízení, pro které by některý ze soudců měl být vyloučen z projednávání a rozhodování o jeho žalobě. Nejvyšší správní soud tedy neshledal (a nebylo to ostatně ani namítáno), že by ve věci rozhodoval vyloučený soudce.

Stěžovatel se však dále dovolává toho, že ve věci rozhodoval senát 29 Ca namísto senátu 31 Ca, čímž podle jeho názoru krajský soud způsobil nejen zmatečnost řízení, ale nepochybně porušil práva zakotvená v článku 38 Listiny základních práv a svobod.

Podle článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon.

Ústavní imperativem, podle něhož nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, se zabýval Ústavní soud v mnoha nálezech. V nálezu IV. ÚS 307/03, ze dne 27. 5. 2004 například uvedl, že „ústavní imperativ, dle něhož nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, je ochranou především proti libovolnému či účelovému obsazení jednajícího soudu ad hoc (sp. zn. III. ÚS 711/01). Ústavní soud poukazuje na ustálenou judikaturu, v níž dospěl k závěru, že základní právo na zákonného soudce (tj. příslušnost soudu a soudce) není vyčerpáno jen zákonným vymezením věcné, funkční a místní příslušnosti soudu, ani pouhým zákonným vymezením obsazení soudu. V řadě svých rozhodnutí (sp. zn. III. ÚS 232/95, sp. zn. III. ÚS 230/96, sp. zn. III. ÚS 200/98, či III. ÚS 293/98 a další) vyslovil názor, že součástí základního práva na zákonného soudce je i zásada přidělování soudní agendy a určení složení senátů na základě pravidel, obsažených v rozvrhu práce soudů. Mezi požadavky, jež vyplývají pro rozvrh z článku 38 odst. 1 Listiny, patří dále předvídatelnost a transparentnost obsazení soudu, včetně zastupování ve vztahu k účastníkům řízení. Pokud příslušný senát stanovený rozvrhem práce soudu, projedná a rozhodne věc v jiném, než určeném složení, může se tak stát pouze tehdy, jestliže je absence rozvrhem práce soudu určených soudců důvodná. Za takovou je třeba považovat zejména vyloučení soudce z důvodu podjatosti a jeho odůvodněnou nepřítomnost (v důsledku nemoci, dovolené, pracovní cesty a pod.). Zastoupení soudců se stejně jako složení senátu musí řídit předem stanovenými pravidly, určenými rozvrhem práce (sp. zn. III. ÚS 29/01)“.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2005, č. j. 6 As 26/2003 – 166, publikovaného ve Sb. NSS 764/2006, „rozhoduje-li krajský soud po zrušení svého rozhodnutí Ústavním soudem znovu v téže věci v takovém složení senátu, které je sice odlišné od složení senátu při původním rozhodnutí, ale jež odpovídá rozvrhu práce účinnému v době nového rozhodování, pak není naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (nesprávné obsazení soudu)“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2005, č. j. 2 Afs 178/2004 – 128, publikovaného pod Sb. NSS 624/2005 „II. poučení o složení senátu neobsahující jména soudců, kteří budou ve věci rozhodovat, nezakládá důvod zmatečnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ani jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud byl senát obsazen v souladu s rozvrhem práce a žádný z rozhodujících soudců neměl být z rozhodování vyloučen pro podjatost“. Proti tomuto rozsudku byla podána ústavní stížnost, která byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 27. 2. 2006, sp. zn. IV. ÚS 494/04.

Podle rozvrhu práce správního úseku Krajského soudu v Brně platného pro rok 2006 ve znění změny od 1. 3. 2006 (Spr. 430/2006), který si Nejvyšší správní soud vyžádal, náleželo rozhodování o žalobách podle § 4 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. (mimo věcí důchodového pojištění a dalších, věcí azylových, věcí přestupkových a rozhodování o žalobách proti rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže), senátům 29 Ca – 3/7 nápadu 30 Ca – 2/7 nápadu a 31 Ca – 2/7 nápadu. Senát 29 Ca byl ustanoven ve složení JUDr. Jana Jedličková, Mgr. Milan Procházka a JUDr. Kateřina Mrázová. Rozvrh práce platný pro rok 2006 neobsahoval žádné speciální ustanovení o přidělování věcí poté, co rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem. Teprve od 1. 1. 2008 platí (viz společná poznámka pro oddělení 29 Ca, 30 Ca a 31 Ca), že pokud bylo rozhodnutí krajského soudu zrušeno Nejvyšším správním soudem, věc se po vrácení přidělí senátu, který ve věci již rozhodoval.

Za situace, kdy pro rok 2006 tato zásada neplatila, věc mohla být po zrušení rozsudku Nejvyšším správním soudem přidělena senátu 29 Ca tedy v souladu s rozvrhem práce a senát

29 Ca rozhodoval ve složení odpovídajícímu rozvrhu práce pro rok 2006, tedy ve složení předsedkyně JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové a Mgr. Milana Procházky. Povinnost, aby v dané věci jednal stejný senát jako v roce 2005, tedy senát, který vydal rozsudek ze dne 22. 3. 2005, č. j. 29 Ca 239/2002 – 29, nevyplývá ani ze zákona, ani z rozvrhu práce.

Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že o této skutečnosti nebyl poučen. Podle názoru Nejvyššího správního soudu bylo vhodné stěžovatele poučit o složení senátu 29 Ca poté, co byl předchozí rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nutno ovšem dodat, že absence poučení o složení senátu nezakládá důvod zmatečnosti ani jinou vadu řízení, byl-li senát obsazen v souladu s rozvrhem práce. Nejvyšší správní soud tedy se zřetelem k výše uvedenému důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. neshledal, neboť ve věci nerozhodoval vyloučený soudce a věc byla přidělena senátu 29 Ca v souladu s rozvrhem práce platným pro rok 2006, a senát 29 Ca rozhodoval ve složení předpokládaným tímto rozvrhem práce.

Stěžovatel dále namítá, že po zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem nebyl vyzván opětovně k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud vydal rozhodnutí o věci samé bez jednání, a dovolává se v této souvislosti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 6 Azs 36/2003 – 50, publikovaného ve Sb. NSS pod č. 641/2005.

Podle uvedeného rozsudku *„pokud soud řádně doručil účastníku řízení výzvu k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud rozhodl ve věci bez jednání (§ 51 s. ř. s.), a účastník řízení ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřil svůj nesouhlas, má se zato, že s takovým postupem souhlasí. Napadá-li za této situace účastník řízení rozhodnutí soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž vadu řízení spatřuje v tom, že mu byla odeprána možnost jednat před soudem, zamítne Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).“*

Nejvyšší správní soud má zato, že odkaz na tento rozsudek není případný, neboť z obsahu spisu plyne, že stěžovatel svým podáním ze dne 27. 8. 2002, tedy za účinnosti zákona č. 99/1963, aniž byl vyzván, sdělil soudu, že souhlasí s tím, aby věc byla projednána bez nařízení ústního jednání. Totéž sdělil i ve svém podání ze dne 1. 4. 2003, a to k výzvě soudu ze dne 18. 3. 2003 a Nejvyšší správní soud má zato, že krajskému soudu, a to senátu 29 Ca, nelze vytýkat, že z tohoto projevu vůle ve vztahu k § 51 s. ř. s. vycházel v nyní napadeném rozsudku. Projev vůle ve smyslu § 51 s. ř. s. je totiž spojen pouze a jedině s projednávanou věcí, nikoliv snad s případnou změnou senátu, který má ve věci rozhodnout. Z obsahu spisu plyne, že stěžovatel rozsudek Nejvyššího správního soudu obdržel dne 4. 7. 2006 a nyní napadený rozsudek byl vydán dne 21. 7. 2006. Stěžovateli tedy nic nebránilo v tom, aby změnu svého stanoviska týkajícího se ústního jednání krajskému soudu sdělil. Nejvyšší správní soud zde vychází z toho, že mechanismus procesního práva je vybudován na předpokladu iniciativy jeho subjektů směřujících k realizaci svých zájmů právně relevantním způsobem.

Za této situace pak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce, že stěžovatel nemohl prokázat a doložit, že k údajné opci nemohlo nikdy právoplatně dojít a tudíž, že R. S. se nikdy nestal rakouským státním občanem a že české státní občanství si zachoval jak pro sebe, tak pro svoji nezletilou dceru. Pokud snad stěžovatel měl k dispozici doklad, jímž by zpochybnil, nelí vyvrátil, dosavadní závěry správních orgánů obou stupňů a krajského soudu, nic mu nebránilo v tom, aby takový doklad předložil kdykoliv v průběhu soudního řízení u krajského soudu i v průběhu řízení o kasační stížnosti. Neučinil-li tak, nelze uvažovat o tom, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, je v rozporu se spisy a že pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušit.

Nejvyšší správní soud tedy se zřetelem k výše uvedenému neshledal kasační stížnost důvodnou a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť stěžovatel nebyl s kasační stížností úspěšný a žalovaný náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti neuplatnil (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu